

Is kanker al traceerbaar voor u ziek wordt?

De test bekijkt mutaties in bloedcellen. Normaal zijn dat er vijf op de één miljoen, bij een kankerpatiënt 50 tot 100.

Robin Rotman

Britse onderzoekers beweren een eenvoudige bloedtest te hebben ontwikkeld die tot tien jaar voordat de eerste symptomen opduiken al kanker kan detecteren. De test werkt als een soort rookmelder en zou duizenden levens kunnen redden.

In de sciencefictionfilm *Minority Report* speelt Tom Cruise een politieagent die met behulp van visioenen van mediums en een handvol ingenieuze technologie moordenaars kan opsporen kort voor ze hun misdaad begaan. 'Je bent gearresteerd voor de toekomstige moord op...'

De test die onderzoekers van Swansea University hebben ontwikkeld zou je hiermee kunnen vergelijken. Alleen gaat het dan om het opsporen van kanker voordat de ziekte toeslaat. De test spoort namelijk niet zozeer kankercellen op, maar rode bloedcellen die als gevolg van de aanwezigheid van kanker in het lichaam zijn gemuteerd. Dit is geen sciencefiction, maar echt. En het principe is eenvoudig.

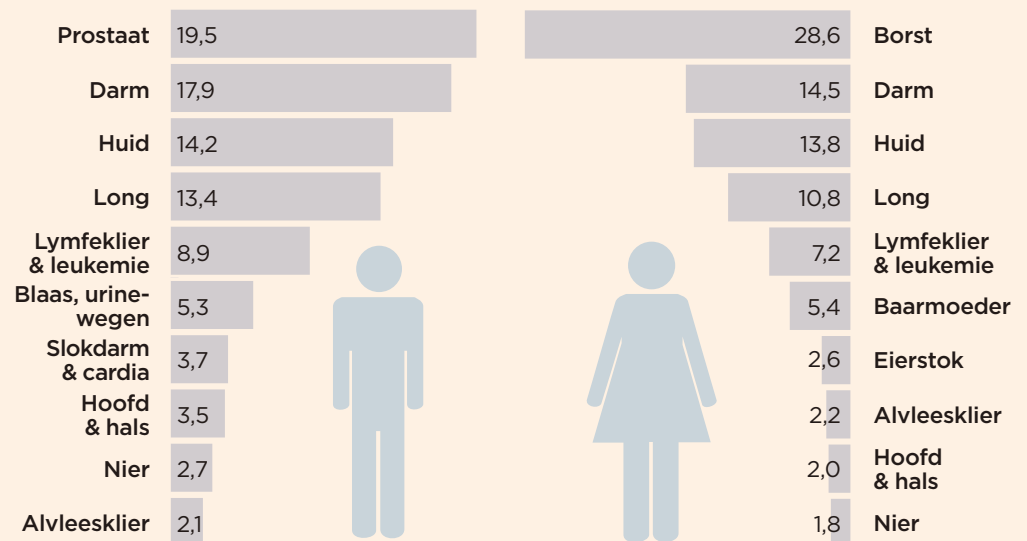
Bij de test wordt een druppel bloed afgenomen door middel van een standaard vingerprik. Vervolgens wordt gekeken naar mutaties van eiwitten in rode bloedcellen. Gezonde mensen hebben gemiddeld zo'n vijf afwijkende rode bloedcellen per miljoen cellen. Mensen met kanker hebben vijftig tot honderd mutaties per miljoen cellen.

Volgens onderzoeksleider Gareth Jenkins spelen deze rode bloedcellen geen directe rol bij de ontwikkeling van de ziekte. Het is slechts een bijeffect, zoals rook dat is bij vuur. 'Je zou de test een rookmelder voor kanker kunnen noemen.'

Het mooie is, zegt hij, dat de test slechts enkele tientjes kost en in zo'n beetje elk standaardlaboratorium, zonder ingewikkelde extra apparatuur, kan worden uitgevoerd. En binnen een paar uur weet je de uitslag.

Bij de bestrijding van kanker is dit een enorme doorbraak, zo verwachten de onderzoekers. Je kunt periodiek een test afnemen bij mensen uit risicogroepen,

Meest voorkomende soorten kanker in % (2015)

Bron: IKNL

Meer over wetenschap en innovatie in de programma's *BNR Eyeopeners* en *BNR Wetenschap Vandaag* van BNR Nieuwsradio. Zie www.bnr.nl

en kanker al jaren voordat de ziekte tot de eerste symptomen leidt opsporen. Zo kun je steeds vroeger beginnen met behandeling en in veel gevallen nog voordat de ziekte dodelijk is geworden — althans, dat is de hoop.

De test haalt vooral goede resultaten bij slokdarmkanker, die vaak laat wordt gediagnosticeerd en dodelijk is. De onderzoekers verwachten dat het bij andere kankersoorten net zo succesvol zal zijn. Ze gaan de werking van de test nu onderzoeken bij alvleesklierkanker. Jenkins: 'Ik zie geen redenen waarom het bij andere kankersoorten niet zou werken.'

Robin Rotman is eindredacteur bij BNR.